

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

DIREKTORAT ZA MAKROEKONOMSKE I FISKALNE ANALIZE I PROJEKCIJE

MJESEČNI

MAKROEKONOMSKI IZVJEŠTAJ

MART 2024

+ 0.6%

PROCJENA RASTA
EUROZONE U 2024.

+ 13.9%

RAST TRGOVINE NA MALO U
PRVA DVA MJESECA 2024.

+ 4.3%

GODIŠNJI RAST INFLACIJE
U PRVA DVA MJESECA 2024.

- 18.5 MILIONA

DEFICIT BUDŽETA
U PRVA DVA MJESECA
2024.

+ 30.6%

RAST BROJA PREVEZENIH
PUTNIKA NA AERODROMIMA
U 2023.

+ 28.7 MILIONA

PROFIT CG BANAKA
U FEBRUARU 2024.

- 31.9%

PAD IZVOZA U PERIODU
JAN-FEB 2024.

+ 7.1%

RAST ZAPOSLENOSTI
JAN-FEB 2024.

Realni sektor i inflacija

Broj dolazaka domaćih i stranih gostiju u turizmu u prva dva mjeseca 2024. godine iznosio je 110.542 i manji je 10,4%, dok je broj noćenja turista iznosio 802,455 i bilježi godišnji pad od 18,2%. U strukturi noćenja stranih gostiju, najveći broj su ostvarili turisti iz Rusije (42,3%), Srbije (15,3%), Turske (8,9%), BiH (4,9%) i Ukrajine (4,3%). Trgovina na malo bilježi visoki godišnji rast prometa od 13,9% u periodu januar-februar tekuće godine. Broj prevezenih putnika na crnogorskim aerodromima je u cijeloj 2023. iznosio 2,5 miliona i veći je 30,6% u odnosu na 2022. Industrijska proizvodnja je zabilježila pad od 1,2% u prva dva mjeseca 2024, pri čemu prerađivačka industrija bilježi rast od 27,5%, sektor vađenje ruda i kamena rast od 24,8%, dok proizvodnja električne energije bilježi pad od 21,7%. U prva dva mjeseca 2024, prosječna inflacija je iznosila 4,3%. Najveći godišnji rast cijena za potrošače u ovom periodu, bilježe cijene odjeće i obuće (14,3%), koje su i dale najveći doprinos ukupnoj inflaciji (1,1 p.p). Vlada je na 22. sjednici održanoj 21. marta tekuće godine, usvojila izmijenjenu odluku o ograničenju marži u maloprodaji i veleprodaji, u rasponu od 5% do 15%, za više od 500 artikala kako bi se umanjio inflatorni pritisak na građane.

Međunarodno okruženje

Prema martovskom izvještaju Evropske centralne banke¹, ekonomija Eurozone stagnirala je krajem 2023. godine,

¹ [ECB staff macroeconomic projections for the euro area](#)

usljed teških uslova finansiranja, prigušenog poslovnog optimizma i pada konkurentnosti privrede. Predviđa se da će ekonomski rast postepeno rasti tokom 2024, sa povećanjem realnog raspoloživog dohotka, usljed pada inflacije, rasta plata i poboljšanih uslova trgovine. Očekuje se da će prosječni godišnji realni rast BDP-a Eurozone biti 0,6% u 2024, te da će ojačati na 1,5% u 2025. i 1,6% u 2026. Prognozira se ublažavanje inflacije zbog kontinuiranog slabljenja pritiska u lancima snabdijevanja i uticaja strožije monetarne politike. Očekuje se da će se prosječna inflacija smanjiti sa 5,4% u 2023, na 2,3% u 2024. godini, 2,0% u 2025. godini i 1,9% u 2026. godini.

Zaposlenost i dohodak

Tržište rada nastavlja da bilježi povoljne trendove, usljed rasta ekonomske aktivnosti. Broj zaposlenih u prva dva mjeseca 2024, iznosi 247,8 hiljada i povećan je 7,1% u odnosu na isti period 2023. Registrovana stopa nezaposlenosti ZZZCG u februaru 2024, iznosila je 13,3% (pad 2,84 p.p na godišnjem nivou). Prosječna neto zarada je u prva dva mjeseca 2024. uvećana za 7,6% i iznosila je 820€, dok je prosječna isplaćena penzija sa obračunatim razlikama u februaru bila 511,7€, što je godišnji rast od 36,7%.

Fiskalni sektor

Prihodi budžeta za prva dva mjeseca 2024. godine iznosili su 333,9 mil.€ (4,7% procijenjenog BDP-a). U odnosu na plan, ostvareni prihodi veći su 27,0 mil.€ (8,8%), pri čemu je najveći rast zabilježen kod PDV-a 13,1 mil.€, doprinosa 4,9 mil.€ i poreza na

dobit pravnih lica 2,3 mil.€. Takođe, naplata prihoda budžeta je porasla i u odnosu na prva dva mjeseca 2023, za 23,9 mil.€ (7,7%), što je rezultat rasta ekonomske aktivnosti, potrošnje, zaposlenosti, smanjenja sive ekonomije i sl. Izdaci budžeta za prva dva mjeseca 2024. iznosili su 352,4 mil.€ (5% procijenjenog BDP-a) i u odnosu na planirane manji su za 65,2 mil.€ (-15,6%). U odnosu na isti period prethodne godine, izdaci su veći za 66,8 mil.€ (23,4%). Rast izdataka u najvećoj mjeri uslovljen je rastom izdvajanja za isplatu prava iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, primarno usljed povećanja minimalne penzije kao i rasta izdvajanja za bruto zarade (usljed rasta broja zaposlenih tokom 2023. i usvajanja granskih kolektivnih ugovora kojima su povećane zarade zaposlenih u javnom sektoru u 2023). U periodu januar-februar 2024, ostvaren je budžetski deficit u iznosu od 18,5 mil.€ (0,3% BDP-a).

Finansijski sektor

Prema podacima CBCG, neto profit crnogorskih banaka u februaru 2024. godine iznosio je 28,7 mil.€, što je 45,3% više u odnosu na isti mjesec 2023. Ukupni krediti su na kraju februara tekuće godine iznosili 4.164,6 mil.€ i ostvarili su godišnji rast od 9,3%. Novoodobreni krediti su u prva dva mjeseca 2024. iznosili 213,9 mil.€ (godišnji rast 25,4%), od čega su pozajmice privrede iznosile 95,3 mil.€ (rast 21,5%), dok su građani pozajmili 106,6 mil.€ (rast 42,7%). U februaru 2024, zabilježen je rast ukupnih

depozita 3,2%, a iznosili su 5.398,2 mil.€. Depoziti privrede pali su za 5,3%, dok su depoziti stanovništva zabilježili rast od 10,0% na godišnjem nivou. U februaru 2024, u blokadi je bilo 20.316 dužnika, dok je ukupan dug po osnovu koga je izvršena blokada računa iznosio 1.212,9 mil.€ i bilježi godišnji rast od 19,5%.

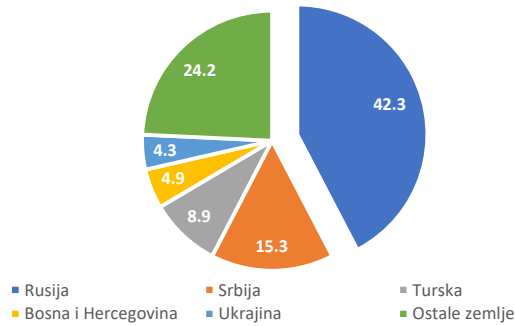

Spoljnotrgovinska razmjena i investicije

Ukupna spoljnotrgovinska razmjena januar – februar 2024. iznosila je 637,3 mil.€, što ukazuje na rast od svega 0,4% u odnosu na isti period 2023. Spoljnotrgovinski deficit iznosio je 421,4 mil.€, sa godišnjim rastom od 32,7%. Izvoz u vrijednosti od 107,9 mil.€ je smanjen za 31,9% na godišnjem nivou, generisan smanjenom tražnjom od strane EU. Smanjenje izvoza u najvećoj mjeri je pod uticajem pada izvoza električne energije za 81,1% i aluminijskih legura – briketa, trupaca za 44,6%. Uvoz roba u vrijednosti od 529,4 mil.€ je povećan za 11,2%, usljed rasta potrošnje u zemlji. U strukturi uvoza, najviše su bili zastupljeni: mašine i transportni uređaji 137,9 mil.€ (rast 23,2%); prehrambeni proizvodi 97,7 mil.€ (rast 6,3%) i industrijski proizvodi 84,3 mil.€ (rast 1,6%).

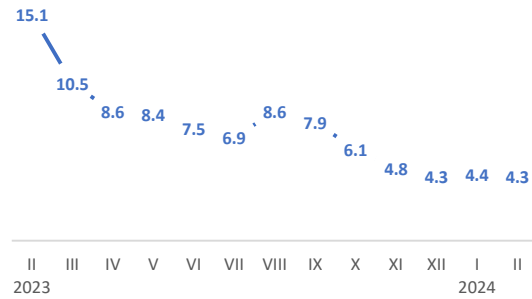
Deficit tekućeg računa u 2023. godini je veći za 2,1% u odnosu na 2022. i iznosio je 782,2 mil.€. Više od polovine deficita tekućeg računa u 2023. godini (54,8%) je pokriveno neto prilivom stranih direktnih investicija.

Grafik 1 Struktura noćenja stranih turista, u %

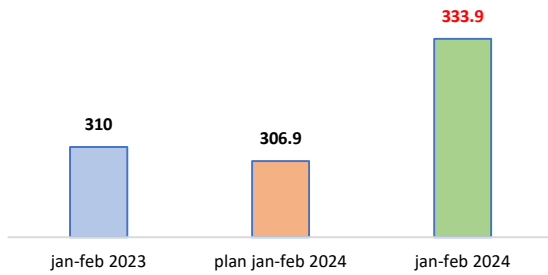
...U prva dva mjeseca 2024. najviše gostiju iz Rusije...

Grafik 2 Inflacija, CPI, godišnja stopa %

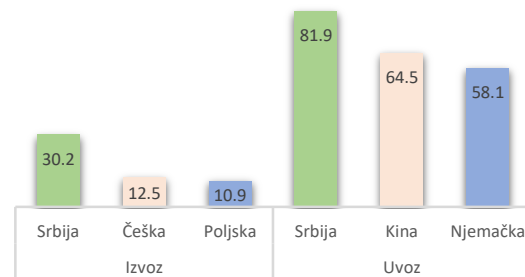
...Blagi pad inflacije u februaru na 4,3%...

Grafik 3 Prihodi budžeta, u mil.€

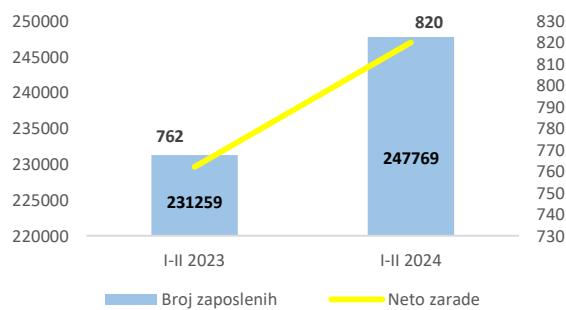
...Rast naplate prihoda u odnosu na 2023. i na plan od 7,7% i 8,8%, respektivno...

Grafik 4 Najveći spoljnotrgovinski partneri, u mil.€

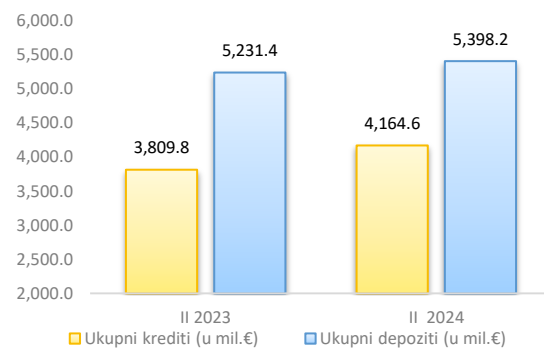
...Najveći spoljnotrgovinski partneri u izvozu Srbija, Češka i Poljska...

Grafik 5 Broj zaposlenih i prosječna neto zarada

...Rast broja zaposlenih 7,1% i neto zarada 7,6%..

Grafik 6 Ukupni krediti i depoziti, u mil.€

...Rast kredita i depozita od 9,3% i 3,2%, respektivno..